

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.

Hugo Øster's Maskinsnedkeri.

TEL. 216. Thorshavn. TEL. 216.

Ferðarúrslit.

1. Klippfiskamarknaðinum viðvíkjandi.

(Framhald).

Portugal: Sum kunnugt, er Portugal næststórsti klippfiskajótari, bert ca. 10.000 tons minni enn Spánialand, sum er størsti jótari, tekur Portugal. Eina av hesari grund má tað vera av týðningi fyri eitt klippfiskaproducerandi land sum Føroyar at eiga samband við henda marknað; men í Portugal var eingin føroyskur klippfiskur at siggja, og teir keypmenn, vit her komu á tal við, vistu sera lítið um hann at siga.

At her er nakað at gera, er ivaleyst. Hvi skuldu Íslendingar annars verið so ágrýtnir fyri at koma sær inn á hin portugisiska marknaðin?

Til 1. juli í ár hevur hin portugisiski fiskamarknaðurin tikið ímóti ca. 16.500 tons, harav Lissabon og Oporto hava tikið soner sum hvor sína helvt. Av hesari mongd er tó ein lítill partur saltfiskur (ca. 1500 tons), sum so er virkaður til klippfisk í landinum.

Hóast newfoundlandskur fiskur er best dándur í Oporto, er marknaðurin har á ongan hátt óbroyttuligur. Norskur fiskur hevur í teim síðstu árunum trokað newfoundlandskan allmikilið. Í fyrsta hálfári 1927 hevði Newfoundland ca. 1000 tons meira í innflutningi til Portugals enn Noreg, men í ár, (1. hálfár), hevur Noreg flutt ca. 7000 tons meira inn enn Newfoundland. Grundirnar eru, umframt tað idna arbeiði, Norðmenn gera fyri at koma sær inn, deils tað, at norskur fiskur er ein góðan mun lægri í prisi enn newfoundlandskur, og deils, at hin newfoundlandski klippfiskahandilin í fjor var lagdur um frá konsignations til solu í fastari rokning.

Tað er mest um Oporto-marknaðin, stríðið nú stendur, tí á Lissabonmarknaðinum hevur Noreg leingi verið við yvirhutan.

Franskur fiskur heldur sær næringu í somu mongd vegna sín lága pris; men innflutningurin frá Íslandi tekur til í stórum, bæði í Oporto og Lissabon. Hóast hann í fyrsta hálfári í ár hevur verið í afturgongd, komu so stórar mongdir í júlímánaði, at hann eisini í ár vil vísa eina stóra framgongd. Norðmennirnir eru eisini farnir at óttast Ísland sum ein sterkan konkurrent her. Føroyar hoyrist einki um. Nú kann tað vera sagt, at prisirnir á portugisiska marknaðinum ikki eru serliga freistandi; men vit mugu fyri tað fyrsta minnst til, at prisir altíð eru svingandi, og tænaest mugu vit ikki vera blindir fyri tí vanda, sum liggur í bert at hava tað eina solupláss. Sum er, hava vit já so nær sum eina Norðurspánia til marknað fyri okkara klippfiski, og keyparamir har rokna tí við at fáa okkara fisk, sum fyri stórsta partin eisini verður virkaður fyri henda marknað. Bert henda vissu ger, at teir eru minni ágrýtnir í at keypa, enn teir vildu verið, um teir høvdu

óttu fyri, at okkara góði fiskur fór burtur aðra staði, tí føroyskan fisk vilja teir fegin hava.

Spánia: Í Cadix og Sevilla vóru vit ikki varir við nakkran klippfiskamarknað. Í hesum býum eru eingir stórir importórar sitandi. Keypmennirnir her fáa, tað teimum nýttist av klippfiski, frá øðrum stóðum í smærri mongdum; men Barcelona, har vit komu á kvøldi 30. juli, er sum kunnugt, ein stór miðstöð fyri klippfiskainnflutningi. Her hittu vit ein Føroying, *Abelson Joensen*, sum á ymisan hátt var okkum til stórt gagn, bæði var hann sera beinasamur móti landsmonnum og hevði góða greiðu á, hvat ið vert var at siggja í hesum stórstaði. A. Joensen hevur verið í Spánialandi einar tveir mánaðir, og er so mikil kunnugur við spansk mál, at hann kundi vera okkum til stóra hjálp í tí.

1. august fóru vit við A. Joensen sum fylgisneyta til hin danska konsulin í Barcelona, hr. *H. Engberg*, sum er Norðmaður. Hann tók væl ímóti okkum og gav okkum anfeallingskrivi til teir stórstu klippfiskaimportørarnar í Barcelona. A. Joensen fylgdi okkum so víðari, fyrst til *Trueba y Pardo*, sum allir Føroyingar vita um at siga og sum leingi hava haft meginpartin av føroyska klippfiskahandlinum við Spánia á hondum. *Trueba y Pardo* hava hovudsætur í Bilbao, men eisini ein stóran úthandil í Barcelona. Her kom til okkara ein fulltrúi, sum talaði enskt mál, so her vóru vit fyri so vítt sjálvhjálpin. Okkum var nú víst eitt stórt lager av norskum og íslenskum fiski; men føroyskan fisk høvdu teir ongan her heldur. Teir vistu tó væl um føroyskan fisk at siga; men nú í stundini var her eingin, tað vil siga, eingin sum var avskipaður frá Føroyum. Vit sóu tó ein hóp av fiski, sum føroyskir fiskimenn høvdu drigið. Ein partur av tí fiski, sum okkara sluppir seldu í Reykjavík í vár, lá nú her sum íslenskt vara. Hetta var júst ikki hugnaligt fyri okkum Føroyingar at siggja. Hesin fiskur var sera góður, nógv betri enn bæði tann norski og tann íslenski. Keyparin var væl kunnugur við, at hetta var fiskur, sum fiskaður var umborð á føroyskum skipum við snøri, og hann segði okkum tað sjálfkravdur. Vitingu eisini at vita, at hann hevði givið 2 pesetas meira fyri pakkun av hesum fiski, enn fyri íslenskan fisk av vanligum slag.

Her í Barcelona dárar teimum best feitan og heldur linturkaðan fisk, og hesin fiskurin frá okkara føroysku skipum, sum nú var íslenskt vara av prima kvalitet, var lítið meira enn hálturur at kalla. — Fyri Føroyaland hevur hetta verið ein líkaso vónaligur handil, sum hann hevur verið góður fyri Íslendingar: Fyrst seldu Føroyingar henda góða várfisk ca. 2 oyr. kg biligari til Íslendingar, enn føroyskir keypmenn máttu keypa ein heldur slakari fisk fyri seinni, síðani virkaðu Íslendingar hann nógv linari, enn Føroyingar virkaðu sín, og fingtu tessvegna einar 10% betri vekt, og til síðst seldu teir hann 2 pesetas dýrari pr. pakka til Spánia. Hetta saman við, at henda íslenska prima vara liggur fyri okkum á tí spanska marknaðinum, mátti verið okkum ein tilstrekkjuga greflig ávaring til ikki at halda fram við at selja okkara besta saltfisk til Íslendingar ella aðrar, men virka hann sjálvir.

Fyri at útinna hetta lands-

gagnliga verk nýttist ikki bert, at okkara keypmenn og fiskimenn hava ein góðan vilja — tað hava teir flestu ivaleyst; men tað er neyðugt fram um alt, at teir, sum stórja okkara peningaviðurskiptum og lóggávu: bankmenn, lótingsmenn og rikisdagsmenn, bera tað so, í handi, at teir, sum saltfiskin skulu keypa og klippfiskin skulu virka, fáa atgongu til pening móti trygd í fiskinum. — Tað er her ið hin stórsti vandin liggur, og hann má ruddast av vegnum, annars koma vit aldri uppundan. —

Her var allur klippfiskurin ógvuliga linur; tað kemur nú ikki bert av tí, at teir keypa fiskin $\frac{3}{8}$ turran; men eisini hin fullturkaði fiskurin linkar í hesum heita og rákamikla veðurlagnum, tí goyma teir her fiskin í íshúsum.

Okkum var nú víst til ís-goymslulúðini. Fulltrúar *Truebas* ringdi eftir bilum og hjóðaðu Føroyingunum, vit vóru 9 í tali, at aka vegin fram.

Íshúsin hjá *Trueba* eru ógvuliga stór og rúma ikki bert einum hópi av klippfiski, men enn meira av fruktum av ymiskum slegum.

Um kl. 1 vóru vit í bilum koyrdir aftur at borði á „Poloniú“. Í heila takti sýndu *Truebas* menn í Barcelona Føroyingum ófóran blóðskap. Ein dag seinni vóru vit allir, sum við vóru henda dagin, bodnir til morgunmatar uppi á framsýningini, har ein av *Truebas* fulltrúum var vertur. Tíverri var tað ikki hann, sum dugdi enskt mál, og okkara ókunnleiki í Spanskum forðaði allari beinvegis samrøðu við vertin. A. Joensen var tolkur okkara millum. Tíverri rokk A. Joensen spanska málfori heldur ikki nóglangt til, at hann okkara vegna kundu veita vertinum takkartalu fyri blóðskapin.

2. august fóru vit til ein annan klippfiskaimportør, *Frederico Heredia*, sum er hin stórsti í Barcelona, og var henda vitjan á sín hátt ikki minni áhugaverd og lærurik enn hin fyrri.

Vit hittu mannin, sum talaði enskt mál, og tóktist hann at vera sera fegin við at hitta Føroyingar; men nú vísti tað seg, at feginskapur hansara mest kom av tí, at hann hevði so nógv at geva okkum ábreiðslu fyri. Hann kærði seg undan tí skilaloyti, hann helt vera við fiskavragingini her í Føroyum. Hann hevði í fjor, segði hann, keypt ein farm úr Føroyum undir góðari vrakaraatst, men fingið spiltan fisk. Tá hann fekk at vita, at yvirvakrakar var við, vendi hann orðið til hansara.

Vit gingu honum nú so nær, at hann kom fram við pappír-unum, og vísti tað seg tá, at farmurin, hann tosaði um, var keyptur gjøgnum Bookless Bros í Aberdeen og avskipaður frá Trongisvági, so yvirvakrakar í Havn hevði einki, haft við hetta at gera umframt, at hann kundi sakina av tí, at hon seinni hevði verið aftur í Føroyum, hin offciella vegin, sum klagt á keyparamum í Spánia. Aftaná hetta heldur óhugnaliga intermezzo var talað í øllum blíðum eina góða løtu um soluviðurskiptini í Spánia fyri føroyskan klippfisk. Hesin maður helt væl um føroyskan fisk; men hann vildi helst hava hann fullturran, tí so helt hann sær betur á vegnum, og keyparin kundi vera tryggari fyri, at fiskurin kom væl fram, annars segði hann seg at vera óviljandi at keypa føroyskan fisk f. o. b. fyri framtíðina vegna tess, at hann hevði

roynt so illt av vrakingini her. Hann hevði, sum allir importørar í Barcelona, ís-goymslu til klippfiskin, so hann kundi halda fiskin frískan í langa tíð, bert hann kom væl fram. Annars nevndi hann sum eina góða og tryggjandi fyriskipan, bæði fyri seljara og keypara, hana sum Íslendingar hava, og hon er henda: Ein maður, ið stendur stjórnini í Reykjavík til svars, situr í Barcelona, hann er ikki lutikin í keypi ella solu á nakran hátt; men hevur einans at ansa eftir, hvussu Íslendur fiskur kemur fram og hvussu keyparin er tilfríð við hann. Hesin maður heldur seg tænaest kunnugan við alt á klippfiskamarknaðinum, sum kann hava týðning fyri Ísland, og gevur stjórnini í Reykjavík javnlaga ávaring um alt, sum týðning hevur bæði viðvíkjandi tí fiski, sum kemur frá Íslandi, hvussu hvor farmur kemur fram, hvussu hann verður dándur, og hvat ið bæði, um nakað er at honum, og so viðvíkjandi marknaðarviðurskiptunum yvirhøvur. Okkum var sagt, at importørarnir vóru fegnir við hesa fyriskipan og gjarna góðu hesum manni allar teir upplýsingar, hann ynskti. Fiskurin, vit sóu her hjá *Heredia*, var av sama slag og somu góðsku sum hjá *Trueba*, eisini her var fiskur frá Íslandi, sum fiskaður var á føroyskum sluppum í vár. Ein dag seinni vóru nakrir av Føroyingunum inni hjá tveimum øðrum stórum fiskekeypmönnum í Barcelona: *Rubiras y Hortet* og *Compania Hispano Islendica*. Eisini her var sama sagan: Norskur fiskur og Íslendur fiskur, men eingin føroyskur klippfiskur at siggja her heldur. (Meira).

Úr Føroyum.

Thorshavn.

Stuldur við Barcelona-framsýningina.

Á tí toroysku deildini á Barcelona-framsýningini vóru millum annað eisini framsýndir nakrir sera vakrir lutir av føroyskum handaverki, gjørt av eibenholte og innlagdir í silvuri við hvalum, hvalváknum og øðrum. Hesir lutir vóru framlagdir á sýningina á ein sera væl hóskaði, vakran kodka, og tryggjaðir undir glasloki. Nú frættist, at hesir vakru lutir eru stolnir. Tó er tað ein troyst, at tað, ið stolið er, var stuldar-trýggjað.

Sóknarfúti.

Bernhard Mortensen úr Oðruvík er frá 1. sept. í ár útnevndur til sóknarfúta suðuri í Vági. *Bernhard Mortensen* hevur verið skrivari á dómarakantórinum í Havn.

Fiskemarkedet.

(Telegram til Amtet).

4/9.—1929.

Bilbao: Tilførsel af islandsk Klippfisk 176 Tons. Beholdning af dansk (færøsk) Klippfisk 100 Tons; islandsk 900 Tons. Priser for dansk (færøsk) Klippfisk 80—82 Pesetas pr. 50 kg; islandsk 78—80.

Barcelona: Tilførsel af islandsk Klippfisk 600 Tons; Priser for 1. Kl. Klippfisk 85—87 Pesetas pr. 50 kg. — Beholdning af alle Klippfiskesorter 900 Tons.

Genaa: Markedet livligt. Efter-spørgsel god. Priser uforandret. Tilførsel fra Island 1295 Tons; fra Frankrig 19. —

Forlovelse, Ægteskab, verdensberømt Bøg, 196 Sider, 1.85. — Dr. M. Fadden, amerikansk Læge: **Ægteskabelig Livslykke**, 2 store Bind, kun 3 Kr. for begge B. — **Døjle Sna**, den unge, dybsynske Kvinde's Testamente, Op-lag 40,000, 1.35. — Ford: **Hemmeligheden ved at tjene Penge**, 1.25. — **Sundhedsreiser**, mange Oplysninger, kun 1.00. — **Elvekjær:** **Munter Fortællinger**, kun 1 Kr. 25 Øre. — **Filmens Eventyr**, stort Pragtværk med 125 Kunstfotos, kun 3 1/2 Kr. — **Ungdom og Kærlighed**, 0.75. **Salves Bogforlag, Afd. F. S. D., Odense.**

Heim úr Grønlandi.

»Wilhelmina« (»Nabbe«-felagið) kom sunnudagin heim úr Grønlandi. Veioðan er tilsamans 41000, harav 250 skpd. vóru skipaðu upp í m/s. »Bruc«, meðan hon ætlast at hava o. u. 300 skpd. inni.

Ferðin úr Grønlandi og heim var heldur drúgv. Teir settu segl úr Grønlandi 12. aug. og strikaðu ikki á bunka niður fyrr enn sunnudagin 8. septembir á Havnarvág.

Bókakassarnir

hjá Føroya Amts Bókasavni verða sendir út í septbr. og oktbr. Tær bygdir, ið vilja hava ein kassa til láns í vetur, mugu venda sær til bókasavnið innan 1. oktober.

Solvbryllup.

Arbejdsmand *Ole Lindenskov* og Hustru fejrede i Lordags deres Solvbryllup. —

Skopun.

Døglingar.

Fríggjamorgunin tíðliga, táð Skopuningar gingu til strandar, komu teir fram á góðan fong og feitan bita, í tí teir funnu tveir døglingar, ið rent seg høvdu uppá land um náttina. So nakar veit av, eru ikki fyrr døglingar komnir á land í Skopun.

Suðuroy.

Reki.

Í Sandvík í Suðuroy er um dagirnar ríkin á land ein kúgv. Hon var myrk á líti, monuhvít, og umframt var hon markað »hált frá hálsi« á báðum oyrum.

„Dødens Broderskab“.

Et hemmeligt Selskab, som spredte Død om sig.

Politiet i Brønn i Czekkoslovakiet har for nylig opdaget et uhyggeligt, hemmeligt Selskab, »Dødens Broderskab«.

En lille 2 Aars Dreng, der legede i et offentligt Anlæg, fandt paa Jorden en Chokolade-Bonbon, som han, inden hans Moder kunde forhindre det, tog op og spiste.

Nogle Minutter efter blev Barnet grebet af Krampetrækninger og faldt om. En Student, der netop kom forbi, ilede det til Hjælp og bistod Moderen med at bringe det til et Hospital; men ved Ankomsten dertil var den lille Dreng død.

Han er bleven forgiftet med Arsenik, erklærede Studenten.

Obduktionen viste, at han havde Ret, men denne Omstændighed forekom Politiet, der havde faaet Sagen til Undersøgelse, meget mistænkelig. Hvorledes havde Studenten faaet at vide, at Chokolade-Bonbonen havde indeholdt Arsenik?

Han blev tilsagt for at afgive Forklaring og blev underkastet et meget skarpt Forhør, der endte med, at han tilstod, at han selv havde kastet den forgiftede Bonbon paa Jorden efter Ordre af »Dødens Broderskab«.

Dette hemmelige Selskab, forklarede han, bestaar af unge Mænd og Piger i Alderen fra